

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان:

بررسی اثربخشی برنامه بازگشت به اجتماع (Community reentry program) در میزان تبعیت درمانی و کنترل علایم اختلال دو قطبی نوع یک در بیماران بستری در بخش روان پزشکی زنان و مردان بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل

نگارش:

پیمان مصطفوی

اساتید راهنمای:

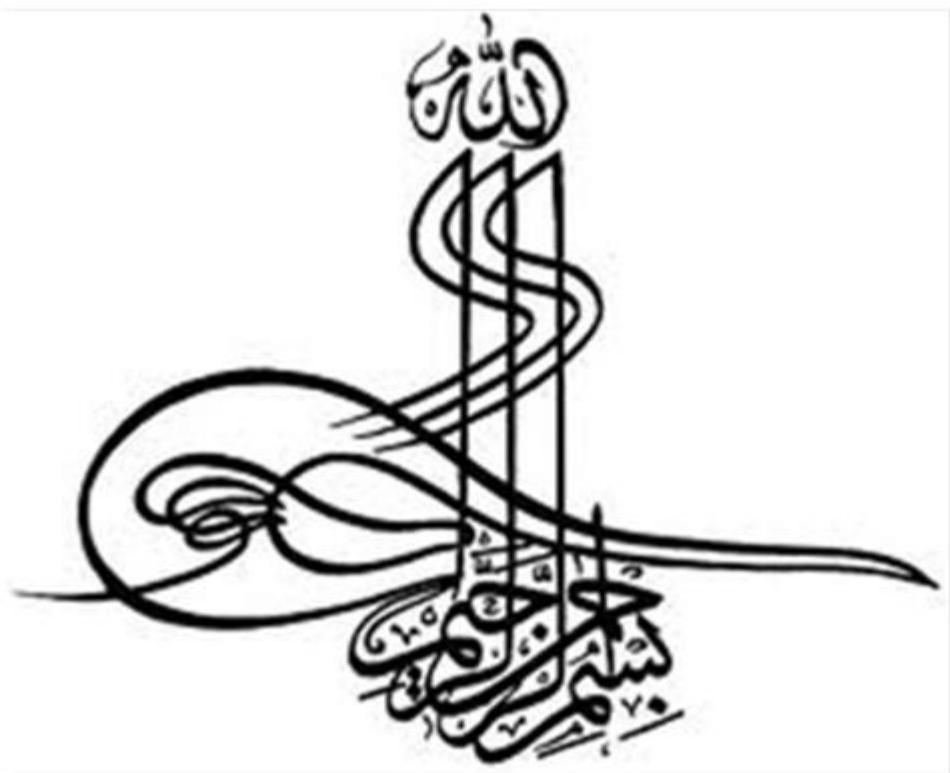
دکتر فریبا صادقی موحد

دکتر مهریار ندرمحمدی

مهر ماه ۱۴۰۱

کد کارآزمایی بالینی: IRCT20211121053134N1

شماره پایان نامه: ۹۵۸

بسمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب پیمان مصطفائی دانشجوی مقطع دکتری تخصصی رشته داخلی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
تایید می‌نمایم که :

- این پایان نامه بر اساس نتایج بررسیها / تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمایی های دکتر فریبا صادقی موحد و دکتر مهریار ندرمحمدی و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بالاصله به مرجع مورد استناد شده است و در قسمت منابع و مأخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
- این پایان نامه قبل از دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) درسایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایان نامه و هر گونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختصار به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هر گونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، واگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical sciences) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی استاد راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

پیمان مصطفائی

امضا و تاریخ

بدینوسیله اصالت و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید اینجانب، دکتر فریبا صادقی موحد و دکتر مهریار ندرمحمدی استاد راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد راهنما

امضاء و تاریخ

تقدیم به :

پدر و مادر

عزیزتر از جانم و تمام کسانی که دراین
سالهای تلخ و شیرین همواره پشتیبان
و حامی من بودند که بدون لطف و
حمایت ایشان ادامه این راه ممکن نبود

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱
فصل اول: مقدمه	
۱-۱- مقدمه و بیان مسئله:	۴
۱-۲- اهداف طرح:	۹
۱-۲-۱- هدف کلی طرح:	۹
۱-۲-۲- اهداف اختصاصی طرح:	۹
۱-۳- فرضیات طرح:	۱۰
۱-۴- تعریف واژه های اختصاصی:	۱۱
فصل دوم: بررسی متون	
۲-۱- کلیات	۱۱
۲-۱-۱- همه گیر شناسی	۱۳
۲-۱-۲- طبقه بندی	۱۴
۲-۱-۲-۱- افسردگی	۱۵
۲-۱-۲-۲- شیدایی	۱۸
۲-۱-۳- تشخیص افتراقی	۲۰
۲-۱-۳-۱- بیماری های طبی و علل عضوی	۲۰
۲-۱-۳-۲- مواد مخدر و داروها	۲۱
۲-۱-۳-۳-۱- داغ دیدگی و واکنش سوگ طبیعی	۲۱
۲-۱-۳-۳-۲- اختلالات اضطرابی	۲۱
۲-۱-۳-۳-۳-۱- اسکیزوفرنیا	۲۲
۲-۱-۳-۳-۳-۲- اختلالات شخصیت	۲۲
۲-۱-۳-۳-۴- آسب شناسی	۲۲
۲-۱-۳-۳-۵- عوامل زیست شناختی	۲۳
۲-۱-۳-۳-۶- عوامل روانی اجتماعی	۲۴

۲۴.....	۱-۵. سیر و پیش آگهی
۲۶.....	۱-۶. درمان
۲۷.....	۱-۶-۱. دارودرمانی
۲۸.....	۱-۶-۱-۱. داروهای ضد افسردگی
۲۹.....	۱-۶-۱-۲. دارودرمانی در اختلال دوقطبی
۳۰.....	۱-۶-۲. درمان های روانی اجتماعی
۳۲.....	۲-۲. پیشینه تحقیق

فصل سوم: مادوروش کار

۴۱.....	۳-۱. نوع مطالعه
۴۱.....	۳-۲. جامعه آماری و روش نمونه گیری
۴۱.....	۳-۳. معیارهای ورود و خروج
۴۲.....	۳-۴. متغیر ها
۴۳.....	۳-۵. روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
۴۴.....	۳-۶. ملاحظات اخلاقی
۴۴.....	۳-۷. متداولوژی مطالعه
۴۵.....	۳-۸. طرح مطالعه
۴۶.....	۳-۹. روش جمع آوری اطلاعات و ابزار های مورد استفاده

فصل چهارم: یافته ها

۴۷.....	۴-۱. آنالیز توصیفی
---------	--------------------

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۶۱.....	۱-۵. بحث
۶۷.....	۲-۵. محدودیت
۶۸.....	۳-۵. نتیجه گیری
۶۹.....	۴-۵. پیشنهادات

۷۰	منابع
----------	-------

فهرست اشکال، جداول

جدول ۱-۲. جدول متغیرات ۴۲
جدول ۲-۳. عنوان جلسات برنامه بازگشت به اجتماع ۴۵
جدول ۱-۴. بررسی خصوصیات دموگرافیک داوطلبان در دو گروه مورد مطالعه ۴۷
جدول ۲-۴. بررسی و مقایسه نمرات دو گروه مداخله و کنترل در پیش ازمن ۴۸
جدول ۳-۴. بررسی و مقایسه میانگین نمرات گروه مداخله (قبل و بعد از انجام مداخله) ۵۰
جدول ۴-۴. بررسی و مقایسه میانگین نمرات پیش آزمون و پس آزمون گروه کنترل ۵۲
جدول ۴-۵. بررسی و مقایسه میانگین نمرات گروه مداخله و کنترل در پس آزمون ۵۴
نمودار ۱-۴. مقایسه نمره پرسشنامه های مورد استفاده در گروه مداخله و کنترل در پس آزمون ۵۵

الختصارات:

CRP: Community reentry program

DSM: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders

MDD: Major Depressive Disorder

UDD: Unipolar Depressive Disorder

PDD: Persistent Depressive Disorder

SSRI: Selective serotonin reuptake inhibitors

SNRI: Serotonin and norepinephrine reuptake inhibitors

TCA: tricyclic antidepressant

BMD: bipolar mood disorder

بررسی اثربخشی برنامه بازگشت به اجتماع (Community reentry program) در میزان تبعیت درمانی و کنترل علایم اختلال دو قطبی نوع یک در بیماران بستری در بخش روان پزشکی زنان و مردان بیمارستان دکتر فاطمی اردبیل

چکیده :

زمینه : اختلال دو قطبی نوعی اختلال خلقی است که با تخریب شدید عملکرد در جنبه های مختلف زندگی همراه بوده و هزینه های زیادی برای سیستم بهداشتی و درمانی تحمل می کند.

هدف : تعیین اثربخشی برنامه بازگشت به اجتماع در بیماران دو قطبی نوع یک بستری شده در بخش روان پزشکی زنان و مردان.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر یک مطالعه کارآزمایی بالینی با جایگزینی تصادفی بود که طی آن ۵۰ نفر از بیماران مبتلا به اختلال دو قطبی بصورت تصادفی در دو گروه ۲۵ نفره دسته بندی و مورد مطالعه قرار گرفتند. هر دو گروه درمان معمول اختلال دو قطبی را دریافت کردند ولی گروه مداخله آموزش های بازگشت به اجتماع را نیز دریافت نمودند. هر دو گروه در ابتدای مطالعه و پس از دو ماه با استفاده از چهار پرسشنامه(یانگ مانی، پرسشنامه تبعیت دارویی موریسکی، پرسشنامه حمایت اجتماعی فیلیپس و پرسشنامه پرخاشگری باس پری) مورد ارزیابی قرار گرفتند. سپس داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تحرییه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: طی این مطالعه ۲۵ نفر در گروه مداخله (۱۰ نفر مرد) با میانگین سنی $36/74 \pm 9/61$ سال و ۲۵ نفر در گروه کنترل (۱۱ مرد) با میانگین سنی $36/64 \pm 9/78$ سال مورد بررسی قرار گرفتند. میانگین نمرات کسب شده توسط داوطلبان دو گروه مداخله و کنترل در پیش ازمنون تفاوت معنی داری نداشتند. ($P > 0.05$). نمره پرسشنامه اختلال دو قطبی بعد از مداخلات به طور معناداری کاهش یافت ($P < 0.001$) که نشان دهنده بهبود وضعیت بیماری در این بیماران است. همچنین میانگین نمره تبعیت درمانی نیز به طور معناداری افزایش یافت ($P < 0.001$). علایم و نشانه های اختلال دو قطبی نوع یک و تبعیت درمانی در گروه کنترل نیز

بهبود یافتند اما این میزان به اندازه گروه مداخله نبود. همچنین مقایسه میانگین نمرات پس ازمون بین دو گروه نشان داد نمرات کسب شده در پرسشنامه باس و پری و پرسشنامه حمایت اجتماعی فیلیپس در گروه مداخله و کنترل تفاوت معنی داری داشتند($p < 0.05$)، به نحوی که در گروه مداخله نمرات پرسشنامه باس و بری به طور معنادار پایینتر و نمرات پرسشنامه فیلیپس به طور معنی داری بالاتر از گروه کنترل بودند.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج به دست امده مداخلات برنامه بازگشت به اجتماع در کاهش شدت عالیم مانیا، تبعیت دارویی، بهبود روابط اجتماعی و کاهش میزان پرخاشگری موثر بوده و می تواند توسط دست اندکاران و ارایه کنندگان خدمات بهداشت روان به بیماران بستری در بخش های روان پزشکی در نظر گرفته شود

واژگان کلیدی: اختلال دوقطبی، برنامه بازگشت به اجتماع، مانیا، تبعیت دارویی، حمایت اجتماعی، پرخاشگری